

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ
3 Δεκεμβρίου 2023
Ἡχος α'. Ἀριθμ. 205

14th SUNDAY OF LUKE
3 December 2023
1st Mode. No. 205

Σοφονίου προφήτου, Ἀγγελῆ νεομάρτυρος, Θεοδούλου Κυπρίου, Ἰωάννου Ἡσυχαστοῦ, Ἅγαπίου, Θεοδώρου πατριάρχου
Prophet Sophonius, Angelis neomartyr, Theodulus, John the Hesychast, Agapius, Theodore patriarch

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

'Ἐφεσ. ε', 8-19

Ἄδελφοί, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε - ὁ γάρ καρπός τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ - δοκιμάζοντες τί ἔστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ· καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε· τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἔστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἔστιν. Διὸ λέγει, "Ἐγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἔξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, δτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνῳ, ἐν ᾧ ἔστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἔαντοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ὡδαῖς πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Ἡχος α'.

Τοῦ λίθου σφραγισθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ στρατιωτῶν φυλασσόντων τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, ἀνέστης τριήμερος, Σωτήρ, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὴν ζωὴν· διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐβόων σοι, Ζωοδότα· Δόξα τῇ Ἀναστάσει σου, Χριστέ, δόξα τῇ βασιλείᾳ σου, δόξα τῇ οἰκονομίᾳ σου, μόνε φιλάνθρωπε.

EPISTLE READING

Eph. 5: 8-19

Brethren, walk as children of light -for the fruit of light is found in all that is good and right and true- and try to learn what is pleasing to the Lord. Take no part in the unfruitful works of darkness, but instead expose them. For it is a shame even to speak of the things that they do in secret; but when anything is exposed by the light it becomes visible, for anything that becomes visible is light. Therefore it is said, Awake, O sleeper, and arise from the dead, and Christ shall give you light. Look carefully then how you walk, not as unwise men but as wise, making the most of the time, because the days are evil. Therefore do not be foolish, but understand what the will of the Lord is. And do not get drunk with wine, for that is debauchery; but be filled with the Spirit, addressing one another in psalms and hymns and spiritual songs, singing and making melody to the Lord with all your heart.

RESURRECTION APOLYTIKION 1st Mode

When the stone had been sealed by the Jews, and while soldiers were guarding your most pure Body, you rose, O Saviour, on the third day, giving life to the world; therefore the heavenly Powers cried out to you, Giver of life: Glory to your Resurrection, O Christ! Glory to your Kingdom! Glory to your dispensation, only Lover of mankind!

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Λουκ. ιη', 35-43

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ γίε Δαυΐδ, ἐλέησόν με· καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· γίε Δαυΐδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἤκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἵδων ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

GOSPEL READING

Luke 18: 18-27

At that time, as Jesus drew near to Jericho, a blind man was sitting by the roadside begging; and hearing a multitude going by, he inquired what this meant. They told him, Jesus of Nazareth is passing by. And he cried, Jesus, Son of David, have mercy on me! And those who were in front rebuked him, telling him to be silent; but he cried out all the more, Son of David, have mercy on me! And Jesus stopped, and commanded him to be brought to him; and when he came near, he asked him, What do you want me to do for you? He said, Lord, let me receive my sight. And Jesus said to him, Receive your sight; your faith has made you well. And immediately he received his sight and followed him, glorifying God; and all the people, when they saw it, gave praise to God.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

«Αὐτός δέ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζε, νιέ Δανίδ ἐλέησόν με»

Ηθεραπεία τοῦ τυφλοῦ τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου ίχνογραφεῖ τήν ἐμπειρία διάβολο καὶ πληγωμένη ἀπό τήν ἀμαρτία. Ὁ ήγεμονικός νοῦς «τυφλός» ἀδυνατεῖ νά εἰσέλθει στήν ὁδό τῆς σωτηρίας καὶ παραμένει «παρά τήν ὁδόν» ζητιανεύοντας (προσαιτῶν). Ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς, «ὁ ἄπαξ ἐαυτόν τε προσάξας, προσφερόμενος... ἀεὶ σφαγιάζεται», καὶ δέν μᾶς ἐγκαταλείπει σέ αὐτήν τήν ἀθλια κατάσταση, «τρόπους μετανοίας ὑποτιθέμενος» (Κανών καὶ Εὐχή η', Ἀκολουθία θείας Μεταλήψεως). Πολύ παραστατικά εἰκονογραφεῖ τό Εὐαγγέλιον ὅτι, «ὄχλου διαπορευομένου», δηλαδή μέσα ἀπό τόν θόρυβο τοῦ κόσμου, ἀναφύονται τρόποι μετανοίας καὶ συνάντησης μὲ τὸν Χριστό: «ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται». Ἡ ψυχή καταπονημένη στήν προσπάθεια σωτηρίας παίρνει τότε θάρρος καὶ ἀρχίζει νά φωνάζει μέ δῆση δύναμη ἀπολείπεται μέσα της: «Ἰησοῦ νιέ Δανίδ ἐλέησόν με».

‘Ο μισόκαλος διάβολος ὅμως διαβλέποντας τόν κίνδυνο νά τοῦ ξεφύγει ἀπό τά χέρια ἡ ψυχή ἀμέσως ξεκινάει τήν δική του ἐργασία. Κεντρίζει τούς γύρω μας ἀνθρώπους σέ ἀγανάκτηση γιά τή διατάραξη τῆς ἡσυχίας τους καὶ μαλώνουν τόν τυφλό· «σταμάτα πιά μέ τό Θεό σου, δέν βλέπεις ὅτι ἡ ζωή εἶναι ἐδῶ καὶ τώρα! „Αλλοι τόν κοροϊδεύονταν· ἀγγελοκρούεται ὁ ἔρημος, «ὦχ ἔγινε θρησκόληπτος ὁ δύστυχος!» Ἡ ἀρρωστημένη ψυχή γεννάει ἀδράνια σέ κάθε πνευματική κίνηση καὶ ἔντονο αἴσθημα ἀνησυχίας, ὅτι δῆθεν ἀντιστρατεύεται ἡ «φύση» της καὶ βιάζει τόν ἀνθρωπό νά τροφοδοτήσει καὶ πάλι τά πάθη του. Δέν ξεχνάει ὁ μισόκαλος καὶ τήν τακτική πού ἀκολούθησε ἐνάντια στόν πολύαθλο Ἰώβ καὶ μέ δοκιμασίες καὶ ἀρρώστιες προσπαθεῖ νά γονατίσει τήν ψυχή πού προσπαθεῖ νά πετάξει πρός τόν

Χριστό. "Αν δέν καταφέρει νά πνίξει τήν μετάνοια μέ αύτά τά τεχνάσματα, σκαρφίζεται ώς πολυμήχανος Όδυσσέας καινούργια τερτίπια καί ψιθυρίζει· «καλή ή μετάνοια ψυχή μου ἀλλά μήν τό παρακάνεις· πήγαινε στήν ἐκκλησία, κάνε καί καμιά ἔξομολόγηση, ἀλλά μήν τό παρακάνεις· νάχεις πίστη παιδί μου ἀλλά νάχεις καί τή ζωή σου χωρίς νά τά ἀνακατεύεις· πρόσεξε προπάντων μήν γίνεις ζηλώτης καί χάσεις τίς χαρές τοῦ κόσμου τούτου!»

Θλίβεται ή ψυχή μέ τίς δοκιμασίες καί τόν πόλεμο τοῦ διαβόλου. Βάλλεται ἀπό παντοῦ κι ἄν δέν εἶχε βοήθεια θά χανόταν. Καί ὡς τῆς ἀμέτρητης φιλανθρωπίας σου Κύριε! ἔρχεσαι ἐσύ καί «τείνεις χεῖρα σωτηρίας» στον τυφλό ἄνθρωπο Εὐαγγελίου. Αύτός δέ «πολλῷ μᾶλλον ἔκραξε! Δυναμώνεις καί φωτίζεις τήν ψυχή νά ἀλλοιώσει τήν θλίψη σέ πνευματική ἐν Χριστῷ, ἔκούσια, σωτήριο καί χαροποιό. Ο γλυκύτατος Ἰησοῦς ἀκούει καί θεραπεύει τόν τυφλό. Ο ἀπόστολος Παῦλος συμβουλεύει ὅτι, σέ αυτήν τήν ζωή «συμπάσχομεν ἵνα καί συνδοξασθῶμεν» (Ρωμ. 8, 17) μέ τόν Χριστόν. Ο δέ ἀπόστολος Λουκᾶς ἀναφέρει ὅτι, «διά πολλῶν θλύψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Πραξ. 14, 22), ἐνώ δέ ἀγαπητός μαθητής Ἰωάννης, «ἐν θλίψει καί βασιλείᾳ καί ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ» (Ἀποκ. 1, 9).

Η χαρά τοῦ Χριστοῦ, ή μόνη πραγματική, ἀπαρασάλευτη, αἰώνια χαρά, ὁ πολύτιμος καί πολυτίμητος καρπός, προστατεύεται ἀπό σκληρό κέλυφος, τὸ δόπιο εἰναι «οἱ θλίψεις» τῆς ζωῆς μας. Γιά νά γενθοῦμε αύτόν τόν πολύτιμο καρπό, ἔλεγε ὁ γέροντας Ἀθανάσιος Μυτιληναῖος, πρέπει νά περάσουμε πρῶτα ἀπό τό κέλυφος, νά βιώσουμε τήν θλίψη. Ο Συμεώνος δέ Νέος Θεολόγος μέ τήν εὐθύτητα καί ἀπλότητα τῶν ἀγίων τοῦ Χριστοῦ συνοψίζει: «εἰ μή τά πάθη Χριστοῦ διά μετανοίας καί ὑπακοῆς μιμησάμενοι καί τοῦ θανάτου αύτοῦ γεγονότες.. οὔτε τῆς πνευματικῆς αύτοῦ ἀναστάσεως συμμέτοχοι γενήσονται, οὔτε Πνεῦμα λάβωσιν Ἀγιον. Καί οὐ λέγω τήν ἐπί τήν συντελείᾳ τῶν σωμάτων ἀνάστασιν... ἀλλά τήν καθ' ἐκάστην γινομένην τῶν νεκρῶν ψυχῶν πνευματικῶς πνευματικήν ἀναγέννησιν καί ἀνάστασιν» (Λόγος Ἡθικός Στ').

"Ἄς ἀκολουθήσουμε κι ἐμεῖς τό παράδειγμα τοῦ τυφλοῦ τοῦ Εὐαγγελίου, ἔχοντας μέρα-νύχτα «ἀδιαλείπτως» στά χείλη καί τήν καρδία τήν προσευχή, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με» (Α΄ Θεσ. 5, 17). Ἐνάντια στίς μεθοδεύσεις τοῦ διαβόλου καί τῶν δαιμόνων του, ἐνάντια στήν ἀδυναμία τῆς ἄρρωστης ψυχῆς μας, μέσα ἀπό τίς ἐν Χριστῷ θλίψεις καί ὅχι χλιαρά – στάση ποὺ προκαλεῖ τήν ἀποδοκιμασία Του («οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου», Ἀποκ., 3,16) – ὅχι μηχανικά, ἀλλά με πνευματικὸ ζῆλο καί δύναμη: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με». Ἀμήν.

Πρεσβ. Φωκᾶς-Παναγιώτης Σακελλαρίου

SERMON ON THE EPISTLE READING

*"Do not get drunk with wine, for that is debauchery.
Instead be filled with the Spirit, addressing one another
in psalms, hymns and spiritual songs"*

Within a few weeks our cities will resound with the shouts of drunkenness. At midday of Christmas day, business people will be swaying on the streets

after their office parties, while at night the pavements outside the pubs may witness rowdiness and even fights. What a way to celebrate the Birth of our Saviour! Perhaps, however, celebrating Saturnalia would be a better Pagan justification for this mid-winter festival of disorder? It is no new phenomenon; drunkenness was even witnessed in the rural village of my upbringing. I remember someone visiting my parents who spoke about his experience of the ground coming up to meet him after his alcoholic celebrations. Yet even in those days dedicated Christians, including my parents, never went to the local pub. Consequently, there was always more money in the families which “did not burn money in cigarettes or drink salaries in the pub”.

Is the answer to seasonal rowdiness for us to be completely abstinent? Certainly, in Holy Scripture we are given the examples of Samson and Samuel who were life-long Nazarites (teetotal). Yet it is hardly possible for us when the Lord commanded us to use wine in the Holy Liturgy, or when the Apostle Paul wrote, “*No longer drink only water, but use a little wine for the sake of your stomach and your frequent ailments.*” (1 Tim 5). Being abstemious, however, befits a Christian better. We have many fasting days when wine is not permitted; these encourage us not to become addicted. Fortunately, today non-alcoholic drinks are provided in social gatherings, so we freely mix with colleagues and friends without feeling isolated from them. It is even possible to drink the loyal toast in water, as I found in a luncheon meeting when I gave a speech.

We should pay attention to our National Health System website, warning about excessive alcohol use. It lists mouth cancer, stroke, heart disease, liver disease and brain damage among the effects. For the Christian there is a necessary balance between avoiding alcohol altogether and being abstemious. This is well-expressed in *Sirach*

Do not try to prove your strength by wine-drinking, for wine has destroyed many.

As the furnace tests the work of the smith, so wine tests hearts when the insolent quarrel.

Wine is very life to human beings if taken in moderation. What is life to one who is without wine? It has been created to make people happy.

Wine drunk at the proper time and in moderation is rejoicing of heart and gladness of soul.

Wine drunk to excess leads to bitterness of spirit, to quarrels and stumbling.

Drunkenness increases the anger of a fool to his own hurt, reducing his strength and adding wounds.

Do not reprove your neighbor at a banquet of wine, and do not despise him in his merrymaking; speak no word of reproach to him, and do not distress him by making demands of him.

(Sirach 31: 25-31)

We should welcome Christ with love and peace and hope in our hearts, «*instead be filled with the Spirit*».

Protopresbyter Gregory-Palamás Carpenter

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN
Tel.: 020 7723 4787. Fax: 020 7224 9301. E-mail: mail@thyateira.org.uk Website: www.thyateira.org.uk

Printed by Athina Press